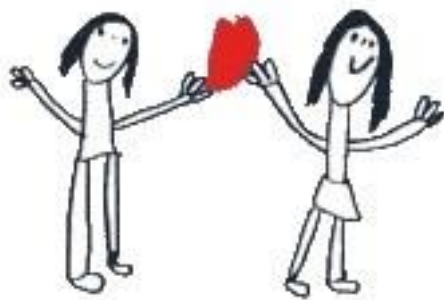

Dětský domov, Mateřská škola Základní škola a Praktická škola Zlín Lazy VI 3695, 76001 Zlín	
Preventivní program školy – školní rok 2025/2026	
Č.j.: DDŠZL/3234/2025 Spisový znak: B.3.2 Skartační znak: A5	
Zpracoval:	Mgr. Ivana Kvapilová, metodik prevence
Schválil:	Mgr. Ivana Vicherková, ředitelka
Zaměstnanci seznámeni na provozní poradě dne:	29. 9. 2025
Účinnost ode dne:	1. 10. 2025
Účinnost do:	30.9.2026
Vazba na legislativu:	Metodický pokyn MŠMT k strategii prevence rizikových jevů chování u dětí a mládeže č. J. 21291/2010-28
Změny jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

OBSAH

ÚVOD	3
1 CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ.....	4
1.1 ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE	6
1.2 ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ TÝM	6
2 VNITŘNÍ ZDROJE ZAŘÍZENÍ PRO TVORBU PPŠ.....	6
2.1 MONITORING RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	7
3 VNĚJŠÍ ZDROJE ZAŘÍZENÍ PRO TVORBU PPŠ.....	9
4 STANOVENÍ CÍLŮ V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ.....	11
4.1 DLOUHODOBÉ CÍLE	11
4.2 KRÁTKODOBÉ CÍLE.....	12
5 PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO JEDNOTLIVÉ SKUPINY.....	17
5.1 SPECIFICKÁ PREVENCE REALIZOVANÁ V SAMOSTATNÝCH PREVENTIVNÍCH AKTIVITÁCH.....	17
5.1.1 PLÁN AKTIVIT PRO DĚTI A ŽÁKY VE ŠKOLE	17
5.1.2 PLÁNOVANÉ AKTIVITY PRO PEDAGOGICKÉ PRACOVNÍKY	23
5.1.3 PLÁNOVANÉ AKTIVITY PRO RODIČE.....	24
5.1.4 PLÁNOVANÉ AKTIVITY DĚTSKÉHO DOMOVA.....	24
5.2 NESPECIFICKÁ PREVENCE REALIZOVANÁ V SAMOSTATNÝCH AKTIVITÁCH	27
6 EVALUACE	29
7 ZÁVĚR.....	29
8 PŘÍLOHY	30

ÚVOD

Tento dokument je zaměřen na tvorbu a realizaci preventivního programu školy pro Dětský domov, Mateřskou školu, Základní školu a Praktickou školu Zlín. Tento program je tvořen pro Základní školu, Praktickou školu, Dětský domov, družinu a internát.

Jedná se o zařízení, které navštěvují děti a žáci s mentálním postižením, s postižením více vadami a s poruchou autistického spektra. Součástí našeho zařízení jsou přípravný stupeň, ve kterém se děti připravují na zahájení povinné školní docházky (již několik let nebyl otevřen) Základní škola 1. a 2. stupeň, Základní škola speciální – I. a II. díl, Praktická škola, internát a jídelna. Všechny součásti školy jsou vystaveny riziku vzniku nežádoucího projevu chování, a proto je nezbytné se preventivním aktivitám věnovat.

Prevence, v naší instituci, je, vzhledem k postižení našich dětí a žáků specifická. Obsah i forma preventivních aktivit musí korespondovat s dovednostmi a schopnostmi třídy, skupiny nebo jednotlivců, pro kterou je aktivita určena.

Většina organizací nabízejících preventivní programy je nemá uzpůsobené pro žáky, kteří se vzdělávají u nás. Přesto se nám daří nacházet vhodné programy a zejména vytvářet vlastní tak, abychom pracovali se všemi skupinami našich dětí, žáků a studentů.

Do dění školy se je snažíme zapojit i pomocí třídních teamsů, kde s nimi sdílíme všechny aktuality i fotografie z dění ve škole i třídách. Nedílnou součástí naší komunikace jsou také nástěnky u vstupu do šaten, které kromě důležitých kontaktů přinášejí i aktuality z práce logopedů, výchovného poradenství a prevence.

1 CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Naše škola se nachází v jihovýchodní okrajové části města Zlína, v místní části Lazy VI 3695. Součástí instituce jsou Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola, přípravný stupeň, Praktická škola jednoletá, školní družina, internát, speciálně pedagogické centrum a školní jídelna. Mateřská škola s celodenním provozem se nachází, jako detašované pracoviště instituce, v městské části Letná, ve Zlíně na ulici Mostní 2397.

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Vicherková, E-mail: ivana.vicherkova@ddskolyzlin.cz, tel: 577 058 222

Školní metodik prevence: Mgr. Ivana Kvapilová, E-mail: ivana.kvapilova@ddskolyzlin.cz, tel: 722 950 310

Fax: 577210472

E-mail: ddskolyzlin@ddskolyzlin.cz

Webové stránky: www.ddskolyzlin.cz

Průběh výuky je sestaven s ohledem na individuální potřeby a schopnosti dětí a žáků. Zejména u mladších dětí a žáků II. dílu ŠVP pro ZŠ speciální, je kladen důraz na dostatečný odpočinek, který doplňuje jednotlivé vyučovací bloky. Aktivita v družině, na internátě i na dětském domově rovněž odpovídají jejich individuálním a aktuálním potřebám.

Vzdělávací programy našeho zařízení:

- ŠVP pro ZŠ speciální „Tvořivá škola“
- ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální je přílohou ŠVP ZŠ speciální
- ŠVP pro Základní školu praktickou „Pomoz mi, abych to dokázal sám“
- ŠVP pro ŠD je přílohou pro ŠVP ZŠ speciální
- ŠVP pro internát je přílohou pro ŠVP pro obor vzdělávání ZŠ speciální
- ŠVP pro předškolní vzdělávání – „Krok za krokem“
- ŠVP pro Praktickou školu jednoletou „Učíme se pro život“
- ŠVP pro Dětský domov „Já to přece dokážu sám“

Všechny naše děti a žáky se snažíme vybavit schopnostmi a dovednostmi, které jim umožní zapojit se do společnosti tak, aby byli co nejméně závislí na svých rodičích, vychovatelích i celém společenství. Jsou zde přijímány děti a žáci a studenti se všemi stupni mentálního postižení, žáci se souběžným postižením více vad i žáci s poruchami autistického spektra a to ve věku od 5 do 19 let.

V letošním školním roce naši školu navštěvuje 62 žáků. Z toho 37 žáků dochází v rámci denní docházky, 13 žáků je ubytováno na internátě a 11 dětí bydlí v dětském domově. Jeden žák je v režimu domácího vzdělávání. Výuku ve škole zabezpečuje 16 učitelů (z toho jsou 2 logopedičtí pracovníci) a 13 asistentek pedagoga. Ve školní družině pracují 4 odborné vychovatelky a 5 asistentek pedagoga, které v dopoledních hodinách působí ve třídách s pedagogy. Na internátě působí 3 vychovatelky, 2 asistentky vychovatele a 1 bezpečnostní pracovnice. O výchovu dětí na dětském domově se stará 6 vychovatelů, 3 asistenti pedagoga a 3 bezpečnostní pracovníci. Naše škola má obsazenou pozici metodika prevence i výchovného poradce.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají možnost, v dopoledních i odpoledních hodinách, využívat relaxační místnost s pomůckami pro zrakovou a sluchovou stimulaci, hudebnu, počítačovou učebnu, tělocvičnu, sklad sportovních a canisterapeutických potřeb, výtvarnou, pracovní a keramickou dílnu a cvičnou kuchyň. Součástí školního pozemku je hřiště s umělým povrchem, venkovní dřevěné městečko s pískovištěm, lavičkami a houpačkami, posezení s ohništěm, venkovní bazén, školní skleník a sad.

Prostory instituce jsou vybaveny tak, aby vyhovovaly všem bezpečnostním kontrolám a zajistily dětem i žákům bezpečný pohyb nejen v budově, ale i v samotném areálu celého zařízení. Vzhledem k různým typům a kombinacím postižení našich dětí a žáků a různorodosti skupin, ve kterých jsou zařazeni, je nezbytný dohled nad veškerými jejich aktivitami, a to ve všech prostředích našeho zařízení. Tento dohled je zajišťován ať už učiteli, vychovateli nebo asistenty pedagoga.

Mezi priority našeho zařízení patří komunikace s rodiči. 1. ledna 2006 vznikla Školská rada, která pracuje v počtu 3 lidí, kde jedním ze zástupců je rodič některého ze žáků. Tato rada se schází dvakrát ročně a třikrát ročně se konají třídní schůzky – jedny z nich formou tripartit. Rodiče mají možnost si kdykoliv po domluvě sjednat schůzku s pedagogickým pracovníkem, výchovným poradcem i školním metodikem prevence a rovněž se mohou podívat do vyučovací hodiny.

Děni ve třídách sdílíme prostřednictvím třídních teamsů. Nedílnou součástí naší komunikace jsou také nástěnky u vstupu do šaten, které kromě důležitých kontaktů přinášejí i aktuality z práce logopedů, výchovného poradenství a prevence.

Pro rodiče pravidelně připravujeme společné aktivity, kterých se mohou zúčastnit a zapojit se tak do dění v naší škole. Cílem těchto setkání je vzájemná spolupráce a komunikace, sdílení a předávání zkušeností.

Naše škola chce být otevřená nejen rodičům, ale i přátelům, sponzorům a širší veřejnosti. Na zahradní slavnost a Den otevřených dveří z předchozích let jsme loni velmi úspěšně navázali Vánočním setkáním s vystoupením našeho folklorně muzikoterapeutického kroužku Lazovínek a prodejem výrobků našich žáků. Tyto akce umožňují přiblížit život v naší škole širší veřejnosti a současně přispívají socializaci našich žáků.

Tabulka č. 1: počet tříd a žáků školy v jednotlivých ročnících

TŘÍDY	ROČNÍKY	POČET ŽÁKŮ
1. třída	1., 2.	6
2. třída	2., 3., 4., 5.	6
3. třída	4., 5., 6., 7.,	8
4. třída	8., 9., 10.	8
5. třída	5., 6., 7., 9., 10.	8
6. třída	1., 3., 5., 8., 9.	7
7. třída	1., 2., 3.	7
8. třída	4., 5., 8., 9.	7
PRŠ jednoletá	1.	7

1.1 Školní metodik prevence

Školní metodik prevence tvoří a zodpovídá za realizaci Preventivního programu školy, který je sestavován tak, aby odpovídal individuálním požadavkům zařízení. Při jeho tvorbě spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky a koordinuje jejich práci při plnění jednotlivých preventivních aktivit z něho vyplývajících. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou o PPŠ informováni na pedagogické radě. Jsou seznámeni s dlouhodobými i krátkodobými cíli, jež jsou stanoveny zvláště pro děti a žáky, pro pedagogické pracovníky a pro rodiče. Dále jsou seznamováni s plánovanými aktivitami týkajícími se specifické prevence.

ŠMP spolupracuje s výchovným poradcem. Společně řeší problémy týkající se rizikového chování některých žáků, které narušují klidný průběh vyučování, ovlivňují chování spolužáků ve třídě a případy, kdy je nutné kontaktovat rodiče. Oba zároveň o situaci komunikují i s třídními učiteli a kontaktují ředitelku školy.

ŠMP úzce spolupracuje s třídními učiteli na klimatu ve třídách. Poskytuje rovněž poradenskou činnost, metodickou podporu a informovanost všem aktérům školy pro vytváření bezpečného a zdravého prostředí.

Všechny důležité kontakty včetně telefonních čísel i emailových adres jsou uvedeny na nástěnce u vstupu do školy a na webových stránkách školy. Po domluvě jsou školní poradenští pracovníci k dispozici pomoci rodičům.

ŠMP spolupracuje s okresním metodikem prevence z KPPP a ve spolupráci s ním vybírá vhodné preventivní programy, které je možné studentům a žákům naší školy nabídnout.

ŠMP svou činnost vykonává jako stávající učitel při plné výši odučených 22 hodin týdně.

1.2 Školní preventivní tým

Školní preventivní tým tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce a ředitelka školy. Schází se pravidelně 3x ročně. V případě nutnosti schůzky probíhají dle domluvy.

Tým informuje ředitelku školy o činnosti ŠMP a výchovného poradce. Dále o proběhnutých preventivních aktivitách a o zjištěných typech rizikového chování žáků. Sdělují informace o způsobu řešení těchto situací v kooperaci s třídním učitelem. Společně plánují další kroky nutné k vyřešení situace a stanovuje se termín pro schůzku se zákonnými zástupci.

2 VNITŘNÍ ZDROJE ZAŘÍZENÍ PRO TVORBU MPP

Vnitřními zdroji pro tvorbu MPP je zejména monitoring rizikového chování v zařízení.

Celkové množství výskytu rizikového chování v instituci, je vzhledem ke specifické skupině žáků, velmi nízké.

U žáků s těžšími typy mentálního postižení a zejména u žáků s PAS se setkáváme s projevy neovladnuté agresivity. Projevy jsou směřovány vně – napadení spolužáků i pedagogů, ale i dovnitř – sebepoškozování. V rámci prevence proto stále pracujeme na vytváření prostředí, které je pro naše žáky přehledné a předvídatelné (vizualizované rozvrhy, rozfázování činností, režimové prvky, pracovní boxy pro žáky s PAS).

Dále zařazujeme terapeutické techniky, které mohou pomáhat našim žákům a studentům k uvolnění napětí a zklidnění se. Již dlouhodobě probíhá v naší instituci kroužek muzikoterapie, který byl v loňském roce zaveden i do výuky a je takto přístupný mnohem vyššímu počtu žáků.

V roce 2022 byli také pracovníci všech našich součástí proškoleni v oblasti bazální stimulace, kterou jsme taktéž začal pravidelně poskytovat.

Vzhledem ke specifickým našim žákům je v každé třídě školy učitel a asistent pedagoga. Z tohoto důvodu jsou naši žáci v podstatě neustále pod přímým pedagogickým dohledem. Stejně jsou zajištěny pobyty v odpolední družině, na internátě i v dětském domově.

V loňském roce jsme pro zvýšení bezpečnosti zavedli dozory na chodbách v ranních časech před výukou a o hlavní přestávce. Vstupní dveře byly opatřeny bezpečnostními klikami. Zpracovali jsme také Dlouhodobou preventivní strategii školy, která specifikuje naše cíle v oblasti prevence do roku 2030.

Mezi další vnitřní zdroje spadá školní řád a školní vzdělávací programy. Ty jsou k dispozici k nahlédnutí všem zákonným zástupcům ve vestibulu školy.

Tvorba MPP navazuje na tvorbu ročních plánů aktivit jednotlivých součástí.

2.1 Monitoring rizikového chování

Tabulka č. 2: Četnost výskytu rizikového chování ve škole v loňském školním roce

TYP RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	TŘÍDA	ROČNÍK	POČET ŽÁKŮ
Špatné vztahy mezi žáky	I, II., VI.	2., 3	4
Vyloučení spolužáka z kolektivu	III.,	5.,	1
Případy opakovaného záměrného fyzického ubližování spolužákům	I. II., III., V., VI	2., 3., 7.,9	5
Kyberšikana	x	x	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy	V., VI., VII.	2., 3., 9.,	3
Podezření na skryté záškoláctví	IV., VIII.	8., 10	1
Rizikové chování v dopravě	I., II., V., VII.	1.,2., 3., 6., 8., 9, PRŠ	9
Podezření na zanedbávání, zneužívání, týrání či domácí násilí.	VIII.	8.	1
Poruchy příjmu potravy	x	x	x
Sebeпоškozování a autoagrese	V.,VI., VII.	1., 6., 8., 9.	6
Krádeže	x	x	x
Užívání návykových látek včetně experimentování – alkohol, tabákové výrobky	VIII	8	3
Nadměrný čas v online světě	VI., VIII.	1., 8.	2

V naší škole jsou žáci s různým stupněm mentálního postižení. Oblasti monitorovaných problémových jevů se u nás proto projevují jinak, než u žáků z běžných škol. Stejně tak jsou specifické postupy, pro předcházení těmto jevům i pro jejich řešení.

Šikana a špatné vztahy mezi žáky.

V naší škole se nevyskytuje šikana jako promyšlené a záměrné jednání. U několika žáků se však vyskytuje agresivní chování vůči spolužákům případně pedagogům, které je důsledkem kombinace různých diagnóz těchto žáků zahrnujících mentální postižení různého stupně, autismus, sluchové postižení a deprivace. Jako nejlepší prevence v této oblasti se jeví režimová opatření, která pomáhají žákům v schopnosti zorientovat se v prostoru a čase, chápat, co je po nich vyžadováno a předcházet přetížení.

Podezření na zanedbávání, zneužívání, týrání, domácí násilí, skryté záškoláctví

Několikrát se v průběhu loňského roku řešil případ žákyně, navštěvující 2.stupeň ZŠ. Tato dívka si stěžovala na zanedbávání ze strany matky a útoky ze strany bratra. Opakovaně také nebyla přivezena v pondělí do školy a na internát a její absence byly omlouvány s velkým zpožděním. Situace byla opakovaně řešena s matkou, následně i za spolupráce výchovného poradce a pracovník OSPOD.

Dlouhodobě byl řešen také žák 2. stupně Speciální školy, který odmítal chodit do školy. Tato situace vycházela ze změn v rodinném prostředí, které žák neunesl po psychické stránce. Škola nabídla individuální přístup a různé varianty řešení, které však bohužel nevedly k uklidnění situace. Vzhledem k dokončené povinné školní docházce bylo jeho studium po dohodě ukončeno.

Poruchy příjmu potravy

Žákyně, které nastoupily na školu s problémy jsou stabilizovány. Problémy se vyskytly u dvou nových žáků, kteří do školy nastoupili. Pravděpodobně souvisí s horší adaptací na prostředí. V průběhu roku se stav zlepšoval.

Sebepoškozování

Někteří žáci s těžkým mentálním postižením mají tendenci k sebepoškozování (štípání se, škrábání, bouchání do různých částí těla). Toto jednání opět vychází z jiných příčin, než u žáků běžných škol. Nejčastěji jde o příčiny kombinace těžkého mentálního postižení a deprivace. V posledních letech nastupuje více žáku s PAS – u těchto žáků může být podobné chování i jako reakce na nové prostředí a pomalu se zmírňuje poté, co se adaptují. Většinou sice nevyumírají absolutně, ale úspěchem je i snížení četnosti, což se nám ve většině případů daří.

Látkové závislosti: experimentování s alkoholem, tabákovými výrobky a dalšími látkami.

V rámci cílené práce se třídami jsme zachytili u žáků druhého stupně ZŠ experimenty s alkoholem a tabákovými výrobky. Žákům jsme připravili tematickou prezentaci s diskuzí o problému. Třídě se budeme v dané oblasti věnovat intenzivněji i v příštím školním roce.

Nelátkové závislosti: závislosti na technologiích

U části žáků zaznamenáváme zvýšený zájem o technologie a jejich nadužívání zejména v domácím prostředí. Rádi bychom na tuto situaci zareagovali. V příštím roce připravujeme více preventivních aktivit pro všechny skupiny žáků i pro rodiče.

Útěky

V loňském roce jsme zaznamenali 2 případy svévolného opuštění zařízení našimi žáky. Vzhledem k mentálnímu postižení a dalším diagnózám je těžké zpětně zjistit příčinu tohoto jednání. Vypracovali jsme však systém opatření, ve formě dohledu na chodbách, který by měl podobným problémům v budoucnu předcházet.

Tabulka č. 3: Četnost výskytu rizikového chování v loňském školním roce na DD

TYP RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	RS	RS	POČET DĚTÍ
Šikana – případy opakovaného záměrného fyzického ubližování spolužákům	1	0	1
Kyberšikana	x	x	0
Slovní či fyzické útoky na pedagogické pracovníky	x	x	x
Podezření na zanedbávání, zneužívání, týrání či domácí násilí.	x	x	x
Poruchy příjmu potravy	x	x	x
Sebepoškozování	2	x	2
Špatné vztahy mezi dětmi, vyloučení dětí kolektivu rodinné skupin	x	x	x
Užívání návykových látek	x	x	x

3 VNĚJŠÍ ZDROJE ZAŘÍZENÍ PRO TVORBU PPŠ

Spolupracujeme:

Metodik prevence KPPP a ZDVPP Zlín

Mgr. Monika Langová

KPPP, J. A. Bati 5520

Tel.: 575 570 491, Mob.: 603 428 066

e-mail: monika.langova@poradnazl.cz

web: www.poradnazl.cz

Krajský školský koordinátor prevence rizikového chování

Mgr. Bc. Šárka Kostková

Tel: 577 043 746

e-mail: sarka.kostkova@kr-zlinsky.cz

Oddělení sociálně – právní ochrany dětí – OSPOD

Mgr. Marie Semelová – vedoucí oddělení

Tel: 577 630 839

e-mail: MarieSemelova@zlin.eu

Policie České republiky – Oddělení tisku a prevence

por. Bc. Monika Kozumplíková

tisková mluvčí

Tel.: 974 666 207 Mobil: 607 036 977 Fax: 974 661 900

e-mail:krpz.tisk.zl@pcr.cz

por. Bc. Jitka Lysáčková

koordinátorka prevence

tel.:974 661 208 mobil:606 070 553 fax:974 661 900

e-mail:krpz.tisk@pcr.cz

prap. Ivan Mikulka preventista

Tel.: 974 666 208 Mobil:702 248 909 Fax: 974 661 900

e-mail:krpz.tisk.zl@pcr.cz

Při zpracování školního preventivního programu vychází škola z:

- Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) k strategii prevence rizikových jevů chování u dětí a mládeže, č.j. j. 21291/2010-28, §29 Školského zákona
- Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), část desátá, Školská zařízení a školské služby, § 115 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, § 116 Školská poradenská zařízení

Mezi další zdroje patří:

- Primární prevence: <http://www.nuv.cz/t/pprch>
- Příloha č. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., standardní činnosti školy.
- Metodické dokumenty: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- Platforma iPREV - interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování: <https://www.iprev.cz/>
- Práva dětí na křižovatce – <https://www.youtube.com/channel/UCIS5pp8wEILlmwc4tX8BQng>
- Práva dětí: linka bezpečí: <https://www.linkabezpeci.cz/poradna/dalsi/detska-prava/>
- Klinika adiktologie – <http://www.adiktologie.cz/>
- Poradna adiktologie: <https://poradna.adiktologie.cz/>
- Poradna a krizové centrum, p. o. Zlín - <https://pkcentrum.cz/> krizová pomoc, Intervenční centrum, Poradenské centrum, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, Centrum náhradní rodinné péče.
- Portál prevence rizikového chování – <http://www.prevence-praha.cz/>
- Prevence v oblasti kyberprostoru: <http://www.prevence-praha.cz/>
- <https://www.netolismus.cz/>

- KPPP Zlín <https://poradnazl.cz/>
- Madio – certifikovaná organizace poskytující školení v oblasti primární prevence pro metodiky, třídní učitele i přímou práci se třídou. <https://www.madio.cz/prevence/>

Spolupráce s dalšími mimoškolními zařízeními:

- Knihovna Františka Bartoše, Městské divadlo Zlín, Golden Apple Cinema – Multikino, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, filharmonie Bohuslava Martinů
- Městské lázně Zlín
- Policie ČR, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje
- 3. ZŠ Slovenská /akce zaměřené na sport a kulturu/; 8. ZŠ; 9. ZŠ, ZŠ Zlín, Středová
- Střední zdravotnická škola Zlín /exkurze, besedy, ukázky a nácvik první pomoci/, Soukromá střední škola pedagogická a sociální
- Mezinárodní spolupráce se Spojenou školou internátnou, Trenčín
- Slunečnice – chráněná dílna – probíhají zde praxe studentů PRŠ jednoleté. Někteří žáci zde v budoucnu nachází i své uplatnění.
- Spolupráce s canisterapeutickými týmy
- Naděje Zlín
- Madio

4 STANOVENÍ CÍLŮ V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Jedním z mnoha cílů je předcházet vznikům rizikového chování vlivem dlouhodobého a účinného preventivního působení. Zaměřeno především na vytváření pozitivní atmosféry ve třídách, důraz na zdravý životní styl a bezpečný pohyb v provozu.

U všech dětí a žáků v naší škole se snažíme především rozvíjet schopnost komunikace – jako prostředek vzájemného porozumění. Dále pracujeme na rozvoji sociálních dovedností, poznání sebe i druhých, uvědomění si vlastních pocitů, schopnosti empatie a řešení konfliktů. Při společných činnostech rozvíjíme kooperaci.

Cílem je upevňování a rozvíjení vzájemné sociální komunikace a mezilidských vztahů. Zvyšování odolnosti vůči rizikovému chování, které by mohlo narušit osobnostní a sociální vývoj dětí a žáků. Rovněž nabízíme dostatek zájmových školních i mimoškolních aktivit. Snažíme se o otužování po stránce psychické i fyzické, což souvisí s posilováním sebevědomí a překonáváním překážek. Vedení k osvojování zdravého životního stylu, budování hodnotového systému a vytváření otevřeného partnerství s rodiči a veřejností.

4.1 Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle mají obecnější charakter, jsou časově náročnější a korespondují s oblastmi prevence rizikového chování.

- Rozvoj zdravého životního stylu dětí a žáků – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity.

- Rozvoj samostatné mobility – seznamování všech žáků s pravidly bezpečného chování v dopravě (jako chodec, při využití MHD, případně při jízdě na kole).
- Péče o duševní zdraví – využívání terapeutických technik (relaxace, bazální stimulace, muzikoterapie).
- Prevence šikany – vytváření a posilování pozitivního sociálního klimatu třídy nebo výchovné skupiny.
- Krizové plány k šikaně.
- Rozvoj sociálních dovedností – vhodnými technikami umožnit žákům sebepoznání, prohlubování sociálních kontaktů a orientaci v různých sociálních situacích ve třídě, škole i mimo školní prostředí.
- Prevence v kyberprostoru – zvyšování kompetencí rodičů i žáků.
- Protokol intimity – seznámení nových žáků i zaměstnanců. Důsledné uplatňování.
- Spolupráce ŠMP s pedagogickými pracovníky zařízení.
- Spolupráce ŠMP s dalšími ŠMP z jiných škol.
- Spolupráce rodičů se školou.
- Další vzdělávání ŠMP i ostatních pedagogických pracovníků.

Program proti šikanování viz příloha č. 1

Krizové plány a formuláře k šikaně viz příloha č. 2

Protokol intimity viz příloha č. 3

4.2 Krátkodobé cíle

Jedná se o konkrétní cíle, jež mají předem vymezenou cílovou skupinu – děti a žáci, pedagogičtí pracovníci a rodiče. Navazují na preventivní strategii celého školského zařízení.

DĚTI A ŽÁCI	
Preventivní oblast	BEZPEČNÝ PĚŠÍ POHYB ŽÁKŮ V PROVOZU
Cíl	Seznámit žáky s pravidly provozu pro pěší.
	Respektovat autoritu pedagogického pracovníka při vycházkách mimo areál školy.
	Držet se při vycházkách na chodníku.
	Zvládnout bezpečné přecházení na přechodech, semaforech i mimo ně.
	Žáci, kteří umí jezdit na kole, znají základní pravidla jízdy v provozu a rozlišují základní značky.
Ukazatele úspěchu	Žáci znají pravidla pěšího pohybu v dopravě.
	Žáci se aktivně účastní vycházek a výletů se školou i s rodiči.
	Žáci bezpečně přechází silnici.

DĚTI A ŽÁCI	
Preventivní oblast	PREVENCE ŠIKANY – PŘÁTELSKÉ PROSTŘEDÍ VE TŘÍDÁCH A VÝCHOVNÝCH SKUPINÁCH
Cíl	Posilovat a rozvíjet zdravé vztahy mezi vrstevníky.
	Respektovat autoritu pedagogického pracovníka.
	Vést děti a žáky ke vzájemnému oslovování se jménem.
	Vést děti a žáky k vzájemnému respektu a toleranci.
	Vést děti a žáky k respektování pravidel třídy nebo výchovné skupiny.
	Zapojovat děti a žáky do společných aktivit v kolektivu třídy nebo ve výchovné skupině.
	Vést děti a žáky, ke společným hrám.
Ukazatelé úspěchu	Děti a žáci tráví volný čas společně bez vzniku konfliktů.
	Děti a žáci respektují individualitu jedince.
	Děti a žáci respektují individuální práci a hru jedince.
	Děti a žáci dokáží vzájemně komunikovat.
	Děti a žáci se oslovují jmény.
	Děti a žáci hrají společenské hry.
	Děti a žáci dokáží společně kooperovat.
	Děti a žáci respektují autoritu pedagogického pracovníka.

DĚTI A ŽÁCI	
Preventivní oblast	ROZVOJ ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU – VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH
Cíl	Poznávání svého těla – péče o něj.
	Zdravé stravování.
	Pravidelné stravovací návyky.
	Rozvoj pohybových dovedností.
	Budovat pozitivní vztah k pohybovým dovednostem.
	Pečovat o duševní pohodu a zdraví.
	Využívat terapeutických technik k relaxaci a uvolnění napětí.

Ukazatelé úspěchu	Děti a žáci si osvojují správné hygienické návyky a dodržují je.
	Preference zdravé potravin.
	Konzumace zdravých potravin při svačinách a obědech ve škole.
	Děti a žáci se zapojují do pohybových aktivit.
	Děti a žáci mají radost z pohybu.
	Zařazení terapeutických technik do pravidelného režimu školy, internátu a družiny.
	Děti i žáci využívají nabídky terapeutických techniky nabízených v zařízení.

DĚTI, ŽÁCI, PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI ŠKOLY, INTERNÁTU A DD	
Preventivní oblast	INTIMNÍ ZDRAVÍ A PROTOKOL INTIMITY
Cíl	Seznámení nových žáků s protokolem intimity.
	Užívání protokolu intimity v praxi.
	Posilovat a rozvíjet zdravé mezilidské vztahy.
	Pomoci žákům uvědomovat si hranice vlastního těla, intimní, osobní a sociální zónu.
	Seznámit starší žáky s tématem dospívání a změn které přináší.
	Seznámit starší žáky s tématem partnerských vztahů.
Ukazatelé úspěchu	Pedagogičtí pracovníci používají protokol intimity.
	Pedagogičtí pracovníci seznámí nové žáky s obsahem protokolu intimity.
	Pedagogičtí pracovníci vedou děti a žáky k užívání vytvořených postupů pravidel v protokolu intimity.
	Pedagogové využívají vhodné předměty pro probrání témat vztahů, dospívání, osobní hygieny a intimní otázek. (PRV, ČJS, ČPŘ, ČS, VKZ)
	Děti a žáci využívají nabídky terapeutických technik.
	Využití technik bazální stimulace pro vytváření představy vlastního těla u žáků s nejtěžšími typy postižení.

Preventivní oblast	BEZPEČNÝ POHYB VE VIRTUÁLNÍM SVĚTĚ – žáci, učitelé, rodiče
Cíl	Objasnění pojmu virtuální svět.
	Využívat virtuální technologie v oblasti vzdělávání.
	Posilovat a rozvíjet zdravé mezilidské vztahy.
	Nabízet dostatečné množství zajímavých alternativ trávení volného času (kroužky, družina, odpolední program na internátě a v dětském domově)
	Seznámit děti a žáky s negativními dopady příliš častého a dlouhého pobytu ve virtuálním prostředí.
	Seznámit žáky s nástrahami virtuálního online světa.
	Informovat pedagogy, vychovatele a rodiče o nabídce vzdělávacích kurzů a seminářů v kraji, které zvyšují jejich rodičovské kompetence ve zdravém nastavování hranic v online světě.
	Pojem fake news – neověřené informace a jejich rizika.
Ukazatelé úspěchu	Děti a žáci rozumí pojmu virtuální svět.
	Děti a žáci využívají výpočetní techniku ve výuce, znají vzdělávací portály (skolakov.eu, umimeto.org, decko.ceskatelevize.cz) a využívají hry a aktivity těchto portálů.
	Děti a žáci znají rizika pohybu ve virtuálním světě.
	Děti a žáci společně komunikují mimo prostředí internetu.
	Děti a žáci využívají nabídky volnočasových aktivit (kroužky, terapie, zájmový program).
	Rodiče a kolegové jsou pravidelně informováni o vzdělávacích akcích na nástěnce školy. Pedagogický sbor dostává tyto informace navíc ve formě nabídky v kanálu Metodik prevence na školních Teams ve VIS.
	Starší žáci znají pojem neověřené informace a vnímají jejich nebezpečí.

PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI	
Preventivní oblast	ZAPOJENÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ DO PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ
Cíl	Pravidelné schůzky ŠPP
	Seznámení pedagogických pracovníků s preventivními programy.
	Setkávání ŠMP s pedagogickými pracovníky a diskuse nad preventivními programy.
	ŠMP nabídne pedagogickým pracovníkům materiály, prezentace a odkazy k preventivním programům.
	ŠMP vede preventivní programy a aktivity pro rozvoj sociálního učení ve vhodných tandemových hodinách za účasti třídního učitele.
	ŠMP vede pedagogické pracovníky ke zpětné vazbě.
	ŠMP vede pedagogické pracovníky k vyhledávání a sdílení dalších materiálů k preventivním aktivitám.

Ukazatelé úspěchu	ŠPP se schází v pravidelných naplánovaných schůzkách 3x ročně. O těchto schůzkách je veden záznam. Další schůzky jsou organizovány dle aktuální potřeby.
	Pedagogičtí pracovníci prezentují ve svých třídách obsah preventivních programů.
	Pedagogičtí pracovníci využívají nabízené materiály k preventivním aktivitám.
	Třídní učitelé se účastní preventivních aktivit a aktivit sociálního učení vedených ŠMP.
	Pedagogičtí pracovníci samostatně vyhledávají a nabízejí materiály a odkazy k preventivním tématům.
	Pedagogičtí pracovníci komunikují s metodikem prevence.
	Pedagogičtí pracovníci kontaktují ŠMP v případě nejasností a problémů ve třídách.

RODIČE	
Preventivní oblast	ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL
Cíl	Podporovat zdravý životní styl dětí.
	Připravovat dětem zdravé svačinky.
	Podporovat zapojení rodin do aktivního trávení volného času s dětmi.
Ukazatelé úspěchu	Děti a žáci si nosí zdravé svačinky.
	Děti referují o aktivitách prožívaných s rodiči v rámci víkendů a jiného volna.

RODIČE	
Preventivní oblast	INFORMOVAT RODIČE O NOVINKÁCH V OBLASTI PREVENCE
Cíl	Přenést k rodičům informace o preventivních aktivitách v našem okolí, které se zaměřují na podporu duševního zdraví, specifickou i nespecifickou prevenci.
Ukazatelé úspěchu	Rodiče sledují nástěnku školního metodika prevence ve vestibulu školy.
	Rodiče se účastní akcí specifické i nespecifické prevence pořádaných v kraji.

RODIČE	
Preventivní oblast	ZAPOJENÍ RODIČŮ DO ŠKOLNÍCH AKTIVIT
Cíl	Účast rodičů na školních akcích.
	Spolupráce rodičů se školou na pořádání společných akcí.
Ukazatelé úspěchu	Rodiče se účastní školních aktivit.
	Rodiče se podílejí na realizaci společných aktivit.

5 PLÁN PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO JEDNOTLIVÉ SKUPINY

Aktivita vycházející z preventivního programu školy jsou navrženy tak, aby byly reálné a splnitelné. Preventivní programy pro děti a žáky jsou vytvářeny tak, aby odpovídaly jejich schopnostem a dovednostem. Každá aktivita je realizována po vzájemné dohodě pedagogických pracovníků. Společně stanovují termín a čas konání akce. S těmito informacemi jsou rovněž seznámeni žáci.

Forma přednesu a průběh programu je stručný, věcný, podpořen obrazovou dokumentací, případně je doplněn hrou či tematicky zaměřenou manuální činností kolektivní i individuální. Cílem je zapojit co největší množství žáků. Časová náročnost odpovídá schopnostem skupiny, která se programu účastní.

Na tematické aktivity mnohdy navazuje praktická hodina, kde žáci dovednost procvičí.

Aktivita většinou probíhá v jednotlivých třídách. Někdy jsou vedeny metodikem prevence, jindy třídními učiteli, kteří k danému tématu dostanou příslušné materiály a zařadí je do předmětů, kam tematicky spadají. Některé akce budou probíhat ve větších skupinách, některé aktivity jsou naopak zaměřeny na jednotlivce.

Součástí tohoto dokumentu je roční plán Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty viz příloha č. 4.

5.1 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách

5.1.1 Plán aktivit pro děti a žáky ve škole

NÁZEV PROGRAMU	BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Prevence rizikového chování v dopravě
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Frontální Praktický nácvik
Realizátor	Třídní učitelé
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. třída a PRŠ jednoletá 1. – 10. ročník a 1. r. PRŠ jednoleté
Počet žáků v programu	61
Počet hodin programu	6
Zodpovědná osoba	ŠMP
Termín	Září
Poznámky k programu	Poučení o bezpečném pohybu v provozu (chodec, cyklista, účastník provozu v MHD). Práce s tematicky zaměřenými pracovními listy. Praktický nácvik v reálných situacích: přecházení v místě, kde je i kde není přechod pro chodce.

	Přecházení na světelných semaforech. Upozornění na zvláště rizikové situace. Cestování v MHD.
--	---

NÁZEV PROGRAMU	TABÁKOVÉ VÝROBKY A PREVENCE JEJICH ZNEUŽÍVÁNÍ
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	všeobecná Prevence užívání alkoholu, tabáku, návykových látek.
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	frontální, interaktivní.
Realizátor	ŠMP,
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	VIII. 8., 9.,
Počet žáků v programu	4
Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	ŠMP
Termín	Září, říjen
Poznámky k programu	Interaktivní přednáška s prezentací, zaměřená na prevenci rizikového užívání tabáku a nikotinových výrobků. Myšlenková mapa – důvody proč odmítnout, nepokračovat. Zařazeno do hodin VKZ na základě výsledků výskytu rizikového chování v této třídě.

NÁZEV PROGRAMU	TÝDEN ZDRAVÍ – VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná primární prevence
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Frontální, interaktivní, prožitková
Realizátor	Třídní učitelé, vychovatelé
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. třída a PRŠ jednoletá 1. – 10. ročník a 1. r. PRŠ jednoleté, rodiče
Počet žáků v programu	61
Počet hodin programu	8

Zodpovědná osoba	pedagogický pracovník – učitel
Termín	Říjen
Poznámky k programu	Celotýdenní aktivity zaměřené na přiměřený pohyb, zdravé držení těla, vyvážený denní režim, relaxace a dostatečný odpočinek. Připraveny budou praktické činnosti, kvízy pro žáky ZŠ, prostředí relaxační místnosti i tělocvičny.

NÁZEV PROGRAMU	KARKULKA V SÍTI
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná primární prevence – Bezpečné chování na internetu a prevence online závislostí.
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Frontální, interaktivní – divadelní představení
Realizátor	Divadelní spolek Šprajc - ZUŠ Zlín
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	Žáci sami
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	II., III., VII., 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ročníku
Počet žáků v programu	16
Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	pedagogický pracovník – učitel
Termín	Říjen
Poznámky k programu	Interaktivní divadelní představení je moderní adaptací pohádky o Červené Karkulce. Zaměřuje se na bezpečnost na internetu a sociálních sítích.

NÁZEV PROGRAMU	AFÉRA PIZZAGATE
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná primární prevence – Online bezpečnost a a prevence online závislostí.
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Frontální, interaktivní – divadelní představení
Realizátor	Divadelní spolek Šprajc – ZUŠ Zlín
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	Žáci sami
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	IV., VIII., PRŠ 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ročníku
Počet žáků v programu	16

Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	pedagogický pracovník – učitel
Termín	Říjen
Poznámky k programu	Co všechno může způsobit neověřená informace a kde končí hranice mezi žertem a nebezpečnou lží? Napínavé představení inspirované skutečnou událostí ukazuje, jak mohou fake news ovlivnit lidské osudy. Skrze příběh dvou teenagerů, podcast a nově otevřenou pizzerii se odkrývá, jak rychle se může šířit strach - a jaké následky to může mít.

NÁZEV PROGRAMU	NAŠE TŘÍDA A MEZILIDSKÉ VZTAHY – zaměřeno na vztahy ve třídách
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	všeobecná Prevence šikany
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Interaktivní
Realizátor	Třídní učitelé, vychovatelé, ŠMP
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. třída a PRŠ jednoletá 1. – 10. ročník a 1. r. PRŠ jednoleté
Počet žáků v programu	61
Počet hodin programu	
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé a ŠMP
Termín	Září, říjen, listopad – dle potřeby průběžně po celý rok
Poznámky k programu	Jak se k sobě chováme ve třídě nebo výchovné skupině. Jak se chováme k dospělým. Jak se děti a žáci oslovují. Co je slušné chování. Vzájemná tolerance, ohleduplnost. Vytváření třídních pravidel a práce s nimi. Praktická část: vytváření, seznámení se s pravidly třídy. Práce s nimi. Aktivity a hry zaměřené na spolupráci, pozitivní hodnocení spolužáků, vzájemné hlubší poznání.

NÁZEV PROGRAMU	NA SLOVÍČKO CHLAPCI, NA SLOVÍČKO DĚVČATA
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH,	všeobecná Prevence rizikového sexuálního chování, prevence

na který je zaměřen	rizikového chování v kyberprostoru
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Interaktivní
Realizátor	ŠMP
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	VI., VIII. třída a PRŠ jednoletá
Počet žáků v programu	20
Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	ŠMP
Termín	Leden nebo únor
Poznámky k programu	Rizikové kontakty a vztahy v kyberprostoru, predátoři, bezpečné chování v této oblasti. Interaktivní přednáška, praktický nácvik dovedností.

NÁZEV PROGRAMU	DEN ZDRAVÍ – ZDRAVÉ ZOUBKY
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná primární prevence
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Interaktivní
Realizátor	Třídní učitelé
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. třída a PRŠ jednoletá 1. – 10. ročník a 1. r. PRŠ jednoleté
Počet žáků v programu	61
Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	pedagogický pracovník – učitel
Termín	Duben
Poznámky k programu	Seznámení se správnou technikou čištění chrupu, praktický nácvik na modelu, praktický nácvik ve třídách.

NÁZEV PROGRAMU	NÁVYKOVÉ LÁTKY
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH,	všeobecná Prevence užívání alkoholu, tabáku, návykových látek.

na který je zaměřen	
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	frontální, interaktivní.
Realizátor	ŠMP, učitelé
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	IV., VIII. a PRŠ jednoletá 4., 5., 8., 9., 10. r a PRŠ
Počet žáků v programu	22
Počet hodin programu	2
Zodpovědná osoba	pedagogický pracovník – učitel
Termín	květen
Poznámky k programu	Interaktivní přednáška s prezentací, zaměřená na prevenci rizika užití, případně rizikového užívání alkoholu a tabáku, nepředepsaných léků. U žáků ZŠ i nelegálních návykových látek.

NÁZEV PROGRAMU	KONCEPT BAZÁLNÍ STIMULACE
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	všeobecná Prevence duševních onemocnění a psychických problémů
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Interaktivní
Realizátor	Proškolený pedagogický pracovník
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., III., IV., VI., VIII., tř.
Počet žáků v programu	8
Počet hodin programu	Celoroční – zařazení žáci 30 min týdně – v rámci školy
Zodpovědná osoba	Proškolený pedagogický pracovník
Termín	Celoroční
Poznámky k programu	Bazální stimulace je pedagogický a ošetrovatelský koncept, který nabízí individuální přístup ke klientovi. Pomocí dotyků vytváříme stimulující nebo naopak uklidňující podněty. Techniky využíváme zejména pro děti s nejtěžším stupněm mentálního postižení a dále děti z dětského domova ohrožené deprivací. Terapie je vysoce individuální. Vychází z aktuálních

	reakcí a potřeb dítěte. Pomáhá navázat základní interakci.
--	--

NÁZEV PROGRAMU	TERAPEUTICKÉ TECHNIKY MUZIKOTERAPIE
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	všeobecná Prevence duševních onemocnění a psychických problémů
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	Interaktivní
Realizátor	Mgr. Jana Gavendová
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	I., II., III., V., VI., VIII. třída, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10 ročník
Počet žáků v programu	45 žáků
Počet hodin programu	
Zodpovědná osoba	Mgr. Jana Gavendová
Termín	Celoroční – 1h. týdně nebo 1h za 14
Poznámky k programu	Celostní muzikoterapie má své pevné místo v naší škole již více jak 14 let, kdy probíhala v rámci mimoškolních činností i výuky. V letošním školním roce je muzikoterapie zařazena v rámci hudební výchovy. Pravidelná setkání probíhají v sedmi třídách, většinou 1 x za dva týdny. Činnosti jsou vedeny podle aktuálních potřeb jednotlivých tříd a žáků. V rámci aktivní formy jde o využití různých hudebních nástrojů s přirozeným laděním, kterými je hudební škola bohatě vybavena. Žáci tak mají možnost praktikovat aktivně na základě jejich schopností, potřeb a aktuálního psychického a emočního naladění. Součástí muzikoterapie je často tzv. prožitková muzikoterapeutická relaxace, která je žáky i pedagogy velmi žádaná.

5.1.2 Plánované aktivity pro pedagogické pracovníky

PLÁNOVANÉ AKTIVITY	ZAMĚŘENÍ AKTIVITY
Komunikace pedagogických pracovníků se ŠMP o realizaci preventivních programů	Úzká spolupráce pedagogických pracovníků se ŠMP – informace na poradách, práce se třídami v tandemových hodinách, nabídka materiálů k programům, ústní informace o programech, internetové odkazy, vzájemné sdílení poznatků a dalších materiálů – pracovních listů, videí, odkazů.

5.1.3 Plánované aktivity pro rodiče

OBDOBÍ	PLÁNOVANÉ AKTIVITY	ZAMĚŘENÍ AKTIVITY
ZÁŘÍ	Zahájení školního roku	Společné setkání rodičů, žáků a pracovníků školy. Úvodní řeč ředitelky. Společné zpívání s rodiči a žáky.
	Podzimní výstavka	Výzdoba prostor školy přírodními doplňky, které žáci přinesou z domu a vyrobí ve škole, Výroba záložek v rámci spolupráce s trenčínskou školou.
LISTOPAD	Advent na Lazech 26.11.	Tvoření adventní a předvánoční výzdoby jarmark s p. Münsterovou, keramická dílna a výrobky, občerstvení (příprava obložených chlebíčků) aj.
PROSINEC	Pečení perníčků – oslava sv. Lucie	Pečení perníčků – sv. Lucie projde školou.
ÚNOR	Karneval	Rodiče připraví dětem vhodné masky.
BŘEZEN	Jarní výstavka	Rodiče společně s dětmi nasbírají přírodniny. Mohou připravit výtvary, kterými se následně vyzdobí škola. Případně dodají přírodniny pro tvoření ve škole.
	Jarní tvoření	Pro rodiče a zaměstnance zařízení.
DUBEN	Barevný týden	Rodiče pomohou svým dětem s výběrem a přípravou vhodného oblečení a doplňků (v barvě daného dne).
KVĚTEN	Zahradní slavnost	Setkání rodičů, dětí a pracovníků školy na školní zahradě. Vystoupení dětí, společenský program, pohoštění. Vytváření prostoru pro vzájemné sdílení a předávání zkušeností.
ČERVEN	Rozloučení se školním rokem	Společné ukončení školního roku. Rozloučení s odcházejícími spolužáky. Hudební představení pro spolužáky i rodiče.

5.1.4 Plánované aktivity dětského domova

NÁZEV PROGRAMU	BEZPEČNĚ NA SILNICÍCH
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Prevence rizikového chování v dopravě, používání dětských dopravních prostředků

Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	kombinovaná praktický nácvik
Realizátor	vychovatel
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	děti dětského domova
Počet žáků v programu	14
Počet hodin programu	volnočasové aktivity
Zodpovědná osoba	vychovatel
Termín	září – srpen
Poznámky k programu	Poučení o bezpečném pohybu v provozu. Vycházky do okolí domova a do města. Rozpoznání symbolů na semaforu, označení přechodů a základních dopravních značek. Praktický nácvik jízdy na dětských dopravních prostředcích využití dopravního hřiště. Upozornění na zvláště rizikové situace a případné nebezpečí. Upevňování těchto návyků chování pro samostatné vycházky.

NÁZEV PROGRAMU	SPORTEM KE ZDRAVÍ
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Prevence šikany
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	kombinovaná
Realizátor	vychovatel
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	děti dětského domova
Počet žáků v programu	14
Počet hodin programu	volnočasové aktivity
Zodpovědná osoba	vychovatel
Termín	září - srpen
Poznámky k programu	V průběhu roku je využíván areál zahrady DD k sportovním aktivitám zaměřených tak na sportovní hry, upevnění hrubé motoriky a sportovní spolupráci při cvičení. Děti mají také možnost navštívit nově zbudovaný sportovní areál pro veřejnost, který se nachází v blízkosti DD. Jednou za čtrnáct dnů probíhá kondiční plavání s trenérkou v Městských lázních Zlín. O prázdninách děti navštěvují venkovní bazény na koupalištích.

	Jde o praktické zaměření na rozvoj zdravého životního stylu. Rozvojem hrubé motoriky předcházíme úrazům.
--	--

NÁZEV PROGRAMU	VOLNÝ ČAS S KNIHOU
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Prevence závislosti na internetu
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	kombinovaná
Realizátor	vychovatel
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	děti dětského domova
Počet žáků v programu	14
Počet hodin programu	volnočasové aktivity
Zodpovědná osoba	vychovatel
Termín	říjen - červen
Poznámky k programu	Pravidelně navštěvujeme KKFB Zlín – děti si půjčují knihy, časopisy a také se účastní vybraných vzdělávacích programů, které knihovna pořádá. V rámci aktivit knihovny mají děti možnost zhlédnout i výstavy a zapojit se do vyhlašovaných soutěží. Práce s knihou vede k rozvoji čtenářských dovedností i účelnému trávení volného času dětí dětského domova.

NÁZEV PROGRAMU	POZNÁVÁME SVĚT
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Smysluplné trávení volného času
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	kombinovaná
Realizátor	vychovatel
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	děti dětského domova
Počet žáků v programu	14
Počet hodin programu	volnočasové aktivity
Zodpovědná osoba	vychovatel
Termín	Září – srpen
Poznámky k programu	Letní prázdninové pobyty, víkendové výlety, prázdninové celodenní výlety a individuální tábory pro děti z domova (příměstské a pobytové) přináší

	možnosti poznávat nová místa naší země, navazovat přátelství a rozvíjet se v oblasti sociálního učení. Cílem je kulturní a společenské naplnění volného času, rozvoj sebeobsluhy, samostatnosti a zodpovědnosti.
--	--

NÁZEV PROGRAMU	MÁME RÁDI ZVÍŘATA
Úroveň programu (všeobecná, selektivní, indikovaná) a typ RCH, na který je zaměřen	Všeobecná Pozitivní psychosociální a fyziorehabilitační působení na děti
Forma programu (frontální, interaktivní, kombinovaná)	kombinovaná
Realizátor	Vychovatel, canisterapeut
Program bude hrazen (z rozpočtu školy, cílovou skupinou, dotace)	—
Je program certifikovaný?	Ne
Cílová skupina (třída, ročník, vybraná skupina)	děti dětského domova
Počet žáků v programu	14
Počet hodin programu	volnočasové aktivity
Zodpovědná osoba	vychovatel
Termín	září – srpen
Poznámky k programu	Děti navštěvuje pravidelně canisterapeut se svým psem. Program je vedený vychovatelem. Děti mají možnost blízkého kontaktu se zvířetem, Nenásilnou formou se tak mohou pozvolna zbavit případného strachu. Prováděním canisterapie rozvíjíme hrubou a jemnou motoriku, podněcujeme verbální i neverbální komunikaci. Rozvíjíme sociální citění Děti chodí také na vycházky do okolí DD – pozorujeme společně volně žijící zvířata a ptáky. V zimě se děti starají o jejich potravu. Navštěvujeme v průběhu roku ZOO Lešná, poznáváme místní i exotická zvířata a ptactvo.

5.2 Nespecifická prevence realizovaná v samostatných aktivitách

Škola, školní družina, internát

ZÁŘÍ	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Atletické závody UH	Sportovní utkání mezi speciálními školami v regionu
	Hod na Šaška	Soutěž v ŠD

ŘÍJEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Mezinárodní den hudby	Muzikoterapeutická pohádka.
	Halloween	Zábavné tematické aktivity – výzdoba školy i internátu. Aktivity ZŠ, ŠD, Internát.
	Nebojme se nemocnice	Seznámení s prostředím nemocnice a případnými základními zákroky, které zde mohou malí pacienti zažít.
LISTOPAD	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Divadlo	Malá scéna
	Smyslohraní	Hmat, čich, chuť – hry rozvíjející poznání jednotlivých smyslů – ŠD.
PROSINEC	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Mikuláš	Mikulášská nadílka pro všechny žáky školy
	Advent	Adventní zvyky, společné zpívání koled, společné pečení perníčků v ŠD.
LEDEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Zimní olympijské hry	Tematicky zaměřený týden.
	Sportujeme i v zimě	Projektový den
	Turnaj v kuželkách	Akce ŠD
ÚNOR	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Masopust a karneval pro děti ve škole	Zábavné dopoledne v maskách, masopustní zvyky.
	Barevný týden	Barvy v ŠD.
	Valentýn	Prezentace svátku, povídání o vztazích.
BŘEZEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Březen měsíc knihy	Tematický týden – společné čtení pohádek. Návštěva knihovny.
	Světový den Downova syndromu	Ponožkový den – Žáci i učitelé přijdou v rozlišných ponožkách.
	Světový den recyklace	Třídění odpadů ŠD
	Den učitelů	Vzkazy pro učitele.
DUBEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Světový den Autismu	Zvýšení povědomí o světě autistů.
	Den knihy 23.4	Vyprávíme pohádku v ŠD
	Beseda se včelařem	O životě včel a jejich významu pro člověka.
	Čarodějnice	Zábavný program pro děti.

KVĚTEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	ZFF – Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež – 58. ročník	Návštěva doprovodného programu a filmových představení
	Školní výlet	
	Bezpečnost dopravy	Akce ŠD
	Bocca	Soutěž mezi speciálními školami zlínského kraje.
ČERVEN	Plánované aktivity	Zaměření aktivity
	Den dětí 1. 6.	Dopoledne plné soutěží a her – možnost spojit s MFF pro děti
	Schůzka budoucích prvňáčků	Seznámení s prostředím školy
	Soutěživé odpoledne na závěr školního roku	Akce ŠD
	Rozloučení se školním rokem.	Celoškolní setkání, rozloučení s odcházejícími

6 EVALUACE

V rámci evaluace se hodnotí aktivity, kterých se děti, žáci, pedagogičtí pracovníci a rodiče zúčastnili. Ze získaných informací se vytváří plán preventivních aktivit na další školní rok.

Jedním ze způsobů hodnocení preventivních aktivit je zapisování dat do Systému výkaznictví preventivních aktivit SEPA. V tomto systému pracujeme již 10 let. Data se zde vpisují do konce měsíce října, kdy se systém uzavírá a vyhodnocuje.

Sběr dat probíhá rovněž formou rozhovorů ŠMP s třídními učiteli a vychovateli na internátě a dětském domově. Dále ŠMP hovoří s žáky, o kterých ví, že by se u nich rizikové chování mohlo projevit, už se projeví, nebo se stali jeho obětí.

Jedním ze způsobů sběru dat je i pozorování chování všemi pedagogickými pracovníky a ŠMP v průběhu řízené činnosti i při volných aktivitách.

7 ZÁVĚR

Ze získaných dat vyplývá, že prevence v našem zařízení má smysl a je důležité v ní i nadále pokračovat. Ukazuje se, že nejzásadnější oblastí, na kterou je třeba se u všech našich dětí a žáků zaměřovat, je téma zdravého životního stylu. Proto tomuto tématu věnujeme velmi mnoho času v rámci různých programů (týden zdraví, zdravé zoubky, sportovní dny a soutěže) i v hodinách výuky, kam je možné toto téma zařadit.

Dalším velmi důležitým tématem je u nás bezpečný pohyb v dopravě a provozu. Tématu se věnujeme hned v úvodu roku. Na teoretické hodiny navazuje praktický nácvik, který kontinuálně probíhá v průběhu celého roku. V závěru roku se k bezpečnosti v provozu vrací vychovatelé v ŠD a v dětském domově. Možnost bezpečně vyrazet se skupinou spolužáků do okolí školy i vzdálenějších míst považujeme za velmi důležitou nejen z hlediska rozvoje oblasti poznání, ale i z hlediska obohacení sociálních zkušeností a možnosti účastnit se širšího společenského života.

V dalších oblastech je důležité konstatovat, že jiné problémy se vyskytují u žáků a studentů s lehkým MP (špatné vztahy ve třídě, šikana, netolismus) a zcela jiné u žáků s těžkým MP (sebepoškozování). Proto naše preventivní aktivity a programy cílíme podle typu postižení. Věk je pak druhým hlediskem.

Spolupráce s rodiči, sdílení zkušeností a vzájemná důvěra je v našem typu školy a celého zařízení velmi důležitá. Vytváření prostoru pro vzájemné setkávání a otevřenou komunikaci tak zůstává i nadále jednou z našich hlavních priorit a odráží se do všech oblastí naší práce, včetně oblasti prevence.

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 1. Program proti šikanování

Příloha č. 2. Krizové plány a formuláře k šikaně

Příloha č. 3. Protokol intimity

Příloha č. 4. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Příloha č. 5. Roční plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Příloha č. 6. DD – Plán významných společenských, kulturních a sportovních aktivit

Příloha č. 7. Internát – Plán společenských, kulturních a sportovních akcí

Příloha č. 8. ŠD – Plán aktivit a akcí